

MAGYAR GYÓGYSZERÉSZI KAMARA

ETIKAI KÓDEX

Hatályos: 2020. szeptember 6.

**/A 2011. október 29-én elfogadott Etikai Kódex,
a 11/2012. (V.12.) K. számú
a 14/2016. (IV.2.) K. számú
a 13/2018. (XII.1.) K. számú
és az 5/2020. (IX.5.) K. számú
határozatokkal egységes szerkezetben/**

Jóváhagyta:

Elnök

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZI KAMARA ETIKAI KÓDEXE

**A 2006. évi XCVII. törvényt módosító 2011. évi XXIII. törvény rendelkezéseinek
megfelelően**

I. ALAPVETÉSEK

1. A (többször módosított) egészségügyben működő szakmai kamaráról szóló 2006. évi XCVII. törvény (továbbiakban Kamarai törvény) 2. § c) pontja és 33. § (2) bekezdés szerinti felhatalmazás alapján a Magyar Gyógyszerészi Kamara (a továbbiakban Kamara) a jelen Etikai Kódex (továbbiakban Kódex) keretei között megalkotja a gyógyszerészi hivatás gyakorlására vonatkozó általános szakmai magatartási-etikai szabályokat, és a Kamarai törvényben meghatározott esetekben tagjaival szemben etikai eljárást folytat le.
2. A Kódex megalkotása során a Kamara alapelveként rögzíti, hogy
  - a) a Kamara a gyógyszerészi hivatás gyakorlásával és a gyógyszerészi tevékenységgel összefüggő kérdésekben képviseli és védi a gyógyszerészi kar tekintélyét, testületeinek és tagjainak érdekeit, valamint a gyógyszerészek jogait, és a jogszabályok által meghatározott keretek között – egyedi ügyekben is – elősegíti ezen jogok érvényesítését;
  - b) a Kamara feladatai közé tartozik, hogy a gyógyszerészi hivatás tisztasága felett őrködjék, védelmezze a hivatásukat megfelelően gyakorló gyógyszerészeket, és elmarasztalja azokat, akik esküjüket, s ezzel a szakmai és erkölcsi szabályokat megszegik;
  - c) a Kamara elkötelezett, hogy a gyógyszerészet minden területén – beleértve az oktatást, a gyógyszerforgalmazást, a fekvőbeteg-gyógyintézeti és a lakossági gyógyszerellátást – a normakövető magatartás általánossá váljék és a gyógyszerellátásban teljes körűen érvényesülhessen a biztonság, a minőség és a hatékonyság;
  - d) a Kamara minden tagjától megköveteli a jogi előírások, szakmai feladatok és etikai követelmények magas szintű teljesítését, amelyeket a gyógyszerészi hivatás becsülete, tradíciója és függetlensége megkíván;
  - e) a Kódex utat mutat a hivatásgyakorlás és a tisztességes vállalkozói magatartás vonatkozásában is. A Kódex csak lényeges szakmai magatartási-etikai elveket és szabályokat rögzít, nem foglalja írásba a gyógyszerészekről elvárható valamennyi szakmai-etikai magatartási formát. Ebből következik, hogy a gyógyszerészeknek nem csupán a jogszabályokat, a Kamara Alapszabályát és egyéb szabályzatait, valamint a Kódex előírásait kell betartaniuk, hanem a gyógyszerészi hivatásnak az általános erkölcsből levezethető követelményeit is;
  - f) a Kamara célja, hogy a gyógyszerészek tulajdonosi és munkatársi közreműködésével működő gazdasági társaságok a szakmai szabályok betartásával, a betegek érdekeinek érvényesülésével, a gyógyszerészi és gyógyszerértékesítési szolgáltatásokat igénybe vevők elégedettségének szem előtt tartásával végezzék tevékenységüket;
  - g) a Kamara fontosnak tartja, hogy a gyógyszerészek a tételes jogszabályi előírások betartásán túlmenően, a környezetvédelmi szempontokat is figyelembe véve járuljanak hozzá a közösségi és az egyéni életminőség javításához;
  - h) a Kamarába tömörült gyógyszerészek (a továbbiakban gyógyszerész) tudatában vannak gyógyszerészszakmai feladataiknak és társadalmi felelősségüknek, és ezt a vonatkozó jogszabályi előírásokkal, a szakmai előírásokkal, a Kamara Alapszabályával és egyéb szabályzataival összhangban tevékenységük etikai vonatkozásaiban is érvényesítik;

- i) a Kódex előírásai a Kamara tagjaira nézve kötelezőek, függetlenül attól, hogy a gyógyszerészet mely területén tevékenykednek. Kamarai tagsággal nem rendelkező gyógyszerészeknek a Kódex előírásait a Kamara mértékadóként ajánlja.
3. A Kamara a Kódex megalkotása és a szakmai magatartási-etikai szabályok betartására irányuló tevékenysége során az Ektv. 20–26/A §-ai figyelembevételével jár el.

II. GYÓGYSZERÉSZI HITVALLÁS MINT A GYÓGYSZERÉSZI ESKÜ FUNDAMENTUMA

Mi, magyar gyógyszerészek, a megszerzett gyógyszerésztudományi ismeretek birtokában hivatásunkat a legnagyobb lelkiismeretességgel gyakoroljuk, és a hivatásunkhoz mindenkor méltó magatartást tanúsítunk. Az egészség védelmét és a betegek gyógyulását mindenek elé helyezzük. A hozzánk forduló bizalmával, kiszolgáltatott helyzetével nem élünk vissza, titkaikat fel nem fedjük. Elméleti és gyakorlati ismereteinket állandó képzéssel magas szinten tartjuk. Tudásunkat a gyógyszerészi etikába ütköző cselekményre nem használjuk fel. Mint a gyógyító munka részesei ismereteinket csakis embertársaink egészségének védelmére és helyreállítására fordítjuk. Arra törekszünk, hogy a gyógyszerésztudomány jó hírnevét öregbítsük és megbecsülését előmozdítsuk.

III. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A gyógyszerész köteles gyógyszerészi esküjéhez hű magatartást folytatni.
2. A gyógyszerésznek szakmai tevékenységében és magánéletében etikus magatartást kell tanúsítania, amely a hivatásába vetett bizalmat és a gyógyszerészet tekintélyét biztosítja.
3. A gyógyszerész szakmai tevékenysége közérdekű, társadalmi felelőssége jelentős, ezért köteles a szakmai feladatait legjobb tudása szerint, a jogszabályi előírásokat betartva, a gyógyszerészeti tudományok mindenkori állásának és a szakma követelményeinek megfelelően, magas színvonalon és etikusan végezni.
4. A gyógyszerésznek a gyógyszerészi tevékenységet meg kell tagadnia, ha azt jogszabály tiltja, vagy ha azt jogszabályba ütköző cselekedethez kívánják igénybe venni.
5. A gyógyszerész kötelessége, hogy önképzéssel és szervezett képzési lehetőségek igénybevételével magát rendszeresen tovább képezze, és szakmai tudását folyamatosan gyarapítva lépést tartson a tudomány mindenkori állásával, a szakmai fejlődéssel, továbbá munkáját magas szakmai színvonalon, korszerűen végezze. A gyógyszerész vezető pozícióban viseljen gondot arra, hogy munkatársai továbbképzése az előírásoknak megfelelően biztosított legyen.
6. A választott testületek által kialakított, elfogadott és képviselt kamarai véleménnyel ellentétes, attól eltérő tartalmú egyéni vagy valamely kamarai szervezeten belül kialakított kisebbségi vélemények nyilvánításának helye – a Kamara Alapszabályának figyelembevételével – elsődlegesen a kamarai testületek és rendezvények fóruma. A kisebbségi álláspont képviselője nem irányulhat a szakma méltóságának és presztízsének csökkentésére, a kamarai álláspont gyengítésére, más kamarai tag jogos érdekeit nem sértheti.

7. A gyógyszerész a gyógyszerészettel kapcsolatos, általa észlelt bűncselekményeket és szabálysértéseket köteles az arra hivatott szervnek és a Kamarának 15 napon belül jelenteni. A gyógyszerész etikai vétség észlelése esetén azt jelenti a Kamarának. Etikai vétség bejelentése esetén a bejelentő gyógyszerész indokolt esetben kérheti személyének titokban tartását az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban Ákr.) 28. §-ában foglaltak alapján. A bejelentésnek megalapozottnak kell lennie, nem lehet általánosító, beazonosíthatatlan panaszos által benyújtott beadvány. A megalapozatlan bejelentés etikai vétség.

A gyógyszerész köteles bejelenteni a Kamarának, ha büntetőeljárás keretében vele szemben jogerős elmarasztaló ítélet született. Köteles megnevezni az eljáró bíróságot és közölni az ügy számát. A jelen pontban meghatározott adatszolgáltatás elmulasztása etikai vétség.

8. A gyógyszerész munkája etikai szempontból összeférhetetlen olyan cselekvéssel, amelyet az írott társadalmi szabályok nem korlátoznak ugyan, de az általánosan elfogadott etikai normákba ütközik. A gyógyszerész közéleti funkciójában jogtalan előnyöket nem szerezhet és nem nyújthat, beleértve a vállalkozását is. A gyógyszerész nem utasíthatja munkatársát a jogszabályok és a szakmai magatartási-etikai szabályok megsértésére.
9. A gyógyszerész-társadalom által megválasztott küldöttek, kamarai tisztségviselők, elnökségi, bizottsági tagok és bármely kamarai feladatra megválasztott vagy felkért kamarai tagok kollégáik bizalmából nyerik megbízásukat, és az ebből adódó feladatokat önként vállalják.
10. Etikailag súlyosan kifogásolható annak magatartása, aki vállalt kamarai feladatának önhibájából nem tesz eleget.
11. Tisztségviselő kamarai tag által tulajdonolt vagy részben tulajdonolt gyógyszerterületet működtető gazdasági társaságnak nem lehet lejárt köz-, illetve beszállítói tartozása.
Tisztségviselő kamarai tag szakmai munkájában, vállalkozási tevékenységében és magánéletében a hatályos jogszabályoknak és a szakmai-etikai szabályoknak megfelelően jár el.
12. A gyógyszerész óvja és tartsa tiszteletben a magyar és más nemzetek gyógyszerészeinek hagyományait és tárgyi emlékeit.
13. A Kamara etikai vétség gyanúja esetén etikai eljárást folytat le.
14. Az Ektv. 20. §-a értelmében etikai vétség
a) a jelen Kódexben foglalt szabályok vétkes megszegése,
b) a Kamara Alapszabályában, illetve más belső szabályzatában foglalt, vagy választott tisztségből eredő kötelezettség vétkes megszegése.
15. A gyógyszerész-szakmai szabályok és gyógyszerészettel összefüggő jogszabályi előírások vétkes megszegése egyben etikai vétség is. A szabályszegés vétkes mivoltát az illetékes etikai bizottság állapítja meg az általa lefolytatott eljárás során.
16. A Kódex alkalmazásával kapcsolatos eljárási és dokumentációs szabályokat, továbbá a területi etikai bizottságok eljárásainak lefolytatásához alkalmazandó útmutatót a Kódex mellékletei tartalmazzák.

17. A gyógyszerész a vele szemben indított etikai eljárásban köteles személyesen közreműködni.
18. Orvosi vényen szabályosan rendelt magisztrális gyógyszerek elkészítése minden gyógyszerértárban dolgozó gyógyszerész kötelessége, annak megtagadása etikai véttség.

IV.

A GYÓGYSZERÉSZ A BETEG SZOLGÁLATÁBAN

1. A gyógyszerész betegellátó tevékenysége során köteles a beteg, illetve a vásárló (továbbiakban együttesen: beteg) jogos érdekét elsődlegesnek tekinteni.
  2. A gyógyszerész segítse elő a hatásos, biztonságos és költséghatékony gyógyszeres terápiát.
  3. A gyógyszerész a betegellátó tevékenysége során köteles a gyógyszer és egyéb termékek expedálásának szakmai és pénzügyi szabályait betartani, beleértve a szakmai protokollokat, az árképzést, a gyógyszerértári marketinget és a támogatás-elszámolás szabályait is.
  4. A gyógyszerész a gyógyszer kiadását, elkészítését csak a jogszabályokban és hivatalosan elfogadott protokollokban meghatározott esetekben tagadhatja meg.
  5. A gyógyszerész köteles – tevékenységi és munkakörétől függetlenül – teljes tudásával és lehetőségeinek fölhasználásával a veszélyhelyzetbe került betegnek segítséget nyújtani.
  6. A gyógyszerész magatartásával, tanácsaival nem idézhet elő olyan helyzetet, amely a társadalmilag elfogadott etikai normákkal ellentétes.
  7. A beteg ellátásában részt vevő gyógyszerésznek jól látható és beazonosítható módon (lehetőség szerint a ruházatán) a nevét és a képzettségét fel kell tüntetnie.
  8. A gyógyszerésznek fokozott körültekintéssel kell válaszolnia minden olyan kérdésre, amely a kiváltott gyógyszer, egyéb gyógyszerértárban forgalmazható termék és a betegség/tünet szempontjából a beteg vagy hozzátartozója, illetve megbízottja részéről felvetődik. A beteg tájékoztatásával kapcsolatos lehetősége a jogszabályi előírások szem előtt tartásával a figyelmet fel kell hívni. A vény nélkül kiadható gyógyszerek és az egyéb, gyógyszerértárban forgalmazható termékek kiadása során tisztázni kell, hogy
    - ki fogja a gyógyszert, terméket alkalmazni,
    - milyen tüneteket kívánnak vele kezelni,
    - a tünetek mióta állnak fenn és mit tettek eddig ellenük,
    - a beteg szed-e más gyógyszert, egyéb terméket egyidejűleg, továbbá
    - van-e tudomása gyógyszerérzékenységről.
- A gyógyszerész kizárólag a beteg érdekét figyelembe véve tehet ajánlást a gyógyszerek, egyéb, gyógyszerértárban forgalmazható termékek vény nélkül történő kiadásánál.
9. A gyógyszerész – a gyógyszerészi gondozás szakmai szabályaira és a betegjogi előírásokra is figyelemmel – kellő körültekintéssel járjon el a beteg betegségére és annak várható alakulására vonatkozó konzultáció során. A gyógyszerész köteles a beteget orvoshoz irányítani, ha a tudomására jutott információk ezt indokolják.
  10. A gyógyszerész a gyógyszerészi gondozási tevékenységet az előírásoknak, protokolloknak megfelelően végezze. A gyógyszerész minőségileg kontrollált körülmények között segítse elő a beteg egészségtudatos életvitelének kialakítását, a beteg együttműködő készségének növelését, életminőségének javítását, a megfelelő gyógyszerhasználat szakmai segítségével.
  11. A gyógyszerértárban foglalkoztatott gyógyszerész a gyógyszerértárt vezető gyógyszerész irányításával vesz részt a gyógyszerértárak közreműködését feltételező, az állam által részben

vagy egészben finanszírozott népegészségügyi tevékenységekben, valamint a kamarai testületek által jóváhagyott népegészségügyi programokban. A gyógyszerértár vezetője felelős a gyógyszerértár népegészségügyi feladatainak végrehajtásáért.

12. A gyógyszerésznek tartózkodnia kell minden olyan – az orvos iránti bizalom megingatására alkalmas – véleménynyilvánítástól, amely a betegségre vonatkozó orvosi diagnózist vagy az alkalmazott terápiát értékelné a beteg, annak hozzátartozója vagy illetéktelen személy jelenlétében.

V.

A GYÓGYSZERÉSZ TITOKTARTÁSI KÖTELEZETTSÉGE

1. A gyógyszerészi eskü és a gyógyszerészi etika – a jogszabályi előírásokkal egybehangzóan – megköveteli a beteg titkai és a gyógyszerészi tevékenység során szerzett információk megőrzését. A szakmai titoktartási kötelezettség a beteg gyógykezelésének befejezése vagy annak halála után is fennmarad.
2. A gyógyszerésznek a nyilvánosság előtt kerülni kell minden olyan megnyilatkozást, amellyel a szakmai titoktartás kötelezettségét megsértené. Nem köti a gyógyszerészt titoktartási kötelezettség, ha az adat közlését jogszabály írja elő, illetve arra lehetőséget ad, továbbá, ha a beteg azonosítására alkalmas adat közlésére az érintett személy írásban fölhatalmazta, vagy éppen a beteg érdeke teszi szükségessé (pl. az orvos részére).
3. Tudományos célú közlés csak olyan módon történhet, hogy a közlésben a beteg személye ne legyen fölismerhető, ellenkező esetben a beteg írásos beleegyezését kell kérni.

VI.

A GYÓGYSZERÉSZ FELELŐSSÉGE ÉS FÜGGETLENSÉGE

1. Minden gyógyszerész teljes körű szakmai és etikai felelősséggel tartozik a feladatkörébe tartozó szakmai munkáért.
2. A személyi jog alapján gyógyszerértár vezető gyógyszerész felelősséggel tartozik a gyógyszerértár működtető gazdasági társaság által hozott, jogszabályi kötelezés alapján a személyi jogos gyógyszerész igenlő szavazatához kötött döntésekért. A személyi jogos gyógyszerész nem adhatja igenlő szavazatát jogszabálysértő, a szakmai szabályokat sértő és a Kódex előírásait sértő döntésekhez.
3. A gyógyszerértár vezetéséért felelős gyógyszerész felelős az általa vezetett gyógyszerértárban folyó szakmai munka felügyeletéért, ideértve a közforgalmú és az intézeti gyógyszerértárt, valamint a közforgalmú gyógyszerértárhoz tartozó fiókgyógyszerértárt is. A gyógyszerértárban dolgozó gyógyszerész – ideértve a munkaviszonyban és egyéb jogviszonyban dolgozó alkalmazott gyógyszerészt is – köteles tevékenységét szakszerűen és etikusan végezni.
4. A gyógyszerértár szakmai vezetéséért felelős gyógyszerész köteles gondoskodni arról, hogy a gyógyszerértár kizárólag gyógyszerész személyes jelenlétében folytathasson egészségügyi szolgáltató tevékenységet.

5. A gyógyszerész felelős a nem általa végzett, de általa irányított, illetve felügyelt munkafolyamatok ellenőrzéséért is (asszisztens, gyógyszerészgyakornok, egyetemi hallgatók esetében).
6. A gyógyszerész nem köthet olyan megállapodást vagy szerződést, nem fogadhat el olyan előnyt, amely szakmai függetlenségét és döntéseinek önállóságát, továbbá a betegek hatékony és biztonságos gyógyszerellátását sérti vagy veszélyezteti. A szakmai függetlenséget különösen veszélyeztetőnek tekinthető minden olyan megállapodás vagy szerződés, amely alapján a gyógyszerész érdekeltté válik abban vagy annak látszatát kelti, hogy a hozzá forduló betegek számára egy adott gyógyszert, gyógyászati célú terméket, vagy egy adott gyógyszergyár vagy gyógytermék-/étrendkiegészítő-előállító termékét kínálja, ajánlja, akár jutalék, ajándék, bármilyen más előny vagy ellenszolgáltatás elérése érdekében. Nem tekinthető azonban e rendelkezésbe ütközőnek az olyan szerződés, amelyet a gyógyszerértári vállalkozás vezetőjeként köt a gyógyszerész a gyógyszer-nagykereskedővel vagy más gyógyászati termék szállítójával, s amely szerint a szerződésben meghatározott termékek rendelésével – a szerződéses össz mennyiség vagy érték függvényében – a vállalkozás különféle kedvezményekre válik jogosulttá.
7. Gyógyszertárat működtető gazdasági társaságban a személyi jog alapján tulajdonos, gyógyszerértári tulajdonrészrel rendelkező, gyógyszerértári tulajdonrészt szerző vagy értékesítő gyógyszerész nem köthet olyan megállapodást, továbbá az adásvételben közreműködő gyógyszerész nem vehet részt olyan szerződés, megállapodás létrehozásában, ami által csorbulnak a Gyftv. 73. § (1) bekezdésben, 74. § (1) – (6) bekezdésekben és 75. §-ában foglalt gyógyszerészi jogosultságok (a „szindikálás tilalma”) és előírások. E szabály megszegése súlyos etikai vétség.
8. A gyógyszerész köteles visszautasítani, hogy bárki olyan szakmai tevékenységre kényszerítse, amely ellentétes a jogszabályokkal és a szakmai előírásokkal, a szakmai önállóságával és a Kódex rendelkezéseivel.
9. A gyógyszerésznek a gyógyszer-nagykereskedőkkel, a gyógyszergyárakkal és egyéb szállítókkal korrekt kapcsolat kialakítására kell törekednie, és ezt a kölcsönös bizalom alapján kell erősíteni.

VII. GYÓGYSZERTÁRI MARKETING

1. A személyi jogos gyógyszerész, távollétében a gyógyszerértár szakmai vezetéséért felelős gyógyszerész, felelősséggel tartozik a gyógyszerértár által folytatott marketingtevékenységért, ezen belül is különösen azért, hogy a gyógyszerértár által forgalmazott termékek köre, a gyógyszerértár által érvényesített fogyasztói árak és térítési díjak, a gyógyszerértári értékesítés módja és eszközei a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően kerüljenek kialakításra és alkalmazásra.
2. A gyógyszerész tevékenysége során vegye figyelembe a gyógyszerértárak működését szabályozó jogszabályok és egyéb szabályok árképzésre, térítési díjra, ajándékozássra, kedvezmény- és bónuszadásra, valamint más gazdálkodó szervezettel való együttműködés tilalmára vonatkozó előírásait.
3. A gyógyszerésznek a gyógyszerész és a gyógyszerértár hirdetésére, valamint az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerek, gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítmények,

gyógyászati segédeszközök és tápszerek, valamint más, a gyógyszertárakban forgalmazható termékek reklámozására, hirdetésére és ismertetésére a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény, a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény és a vonatkozó egyéb jogszabályok rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni. Ezek vétkes megszegése – az egyéb jogi következményektől függetlenül – etikai vétségnek minősül.

4. Etikai szempontból a gyógyszertári szolgáltatások és a gyógyszerészi tevékenység hirdetése megengedett. Hirdetés a gyógyszerészi tevékenység folytatásának helyéről, a gyógyszertár nevééről, címéről, szolgálati idejéről, egyéb működési feltételeiről és szolgáltatásairól szóló minősítés nélküli adatközlés és figyelemfelkeltő tájékoztatás, beleértve az elektronikus eszközök (internet, honlap) alkalmazását is. A gyógyszertár megnevezését, szolgáltatásait tartalmazó és fellelhetőségét segítő tábla elhelyezése megengedett.
5. Az 1–4. pontban megjelölteken felül nem megengedett az olyan reklám, amely
  - a) a betegek hiszékenységre, vagy kiszolgáltatottságára épít,
  - b) az orvosok, gyógyszerészek és más egészségügyi képesítéssel rendelkezők becsülete és tekintélye ellen irányul.
6. A gyógyszerész a betegek tájékoztatása során vegye figyelembe, hogy a hozzá fordulók jelentős része valamilyen panasz, betegség tünete, vagy sürgős szükség miatt fordul hozzá, és ilyen helyzetben a fokozott kiszolgáltatottság, továbbá informáltságának hiányosságai miatt korlátozottan képes az ésszerű döntéshozatalra. Ebben a helyzetben a beteg kevésbé képes megítélni a túlzásokat, a pontatlanságokat, és fokozottan befolyásolható. A gyógyszerész ezért a munkája során
  - törekedjen a tárgyyszerűsége, a korrekt, tisztességes információadásra,
  - az általa közölteket pontosan és érthetően fogalmazza meg, beleértve a különösen kiszolgáltatott korosztályokat, vagy a más okból hátrányos helyzetben lévőket,
  - tartózkodjon egyes termékek indokolatlan feldicsérésétől és megalapozatlan kritizálásától,
  - ne legyen agresszív,
  - ne alakítson ki olyan helyzetet, amely a beteg számára megnehezíti az ajánlása visszautasítását, vagy olyan érzetet kelt, hogy a visszautasítás rá nézve hátránnyal járhat,
  - tartózkodjon attól, hogy olyan termék vásárlására készítse a beteget, amely az állapotával nem összefüggő vagy nem igazolható, ami az adott esetben számára szükségtelen,
  - tartózkodjon attól, hogy üzletszerzési céllal olyan intézményekben, helyszíneken hirdesse a tevékenységét, vagy közvetlen megkereséssel zavarja a betegeket, gondozottakat, ápoltakat, vagy azok hozzátartozóit, ahol a fokozott kiszolgáltatottság köztudottan fennáll.
7. A gyógyszerész a gyógyszerellátás céljából történő beszerzése során a szakmai szabályok betartásával jár el. Bizonytalan eredetű terméket nem vásárolhat, a tevékenységre engedéllyel nem rendelkező gazdálkodó szervezettől, magánszemélytől gyógyszert, egyéb terméket nem szerezhet be.

VIII.

A TISZTESSÉGTELEN GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉG TILALMA

1. A gyógyszerészi tevékenység, valamint a gyógyszertár – gyógyszerészi felelősség körébe tartozó – gazdasági tevékenységének folytatása során a gyógyszerésznek a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló jogszabályok rendelkezéseit alkalmazni kell.

A tisztességtelen verseny és a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmáról szóló jogszabályi rendelkezések vétkes megszegése – az egyéb jogi következményektől függetlenül – etikai vétségnek is minősül.

2. Tilos minden olyan magatartás, amely a betegség tényével visszaél, sérti a gyógyszerészi hivatás szakmai szabályait és a szakmai etikát.
3. A beteg alapvető joga a szabad gyógyszertár-, illetve gyógyszerészválasztás. A gyógyszerész ne alkalmazzon és utasítson el minden olyan eszközt és módszert, ami arra irányul, hogy a beteg a vásárlásait kizárólag egy adott gyógyszertárban, illetve egy adott gyógyszertári hálózatban bonyolítsa le.
4. A gyógyszerész gazdasági tevékenységében etikus üzleti magatartást tanúsítson, jogkövető és jogsztelő módon járjon el, betartva a szakmai, a hivatás- és gazdaságetikai normákat.
5. Tilos:
  - az olyan intézkedés, amely egyes betegeket más betegek, vásárlókat más vásárlók vagy betegek kárára előnyben részesít,
  - hogy a gyógyszerész anyagi előnyök felkínálásával vonja be az orvost a gyógyszerek forgalmazásába, ide nem értve a kézi gyógyszertár üzemeltetésére orvossal a jogszabályi előírások megtartásával kötött szerződést,
  - a palástolt, vagy színlelt szerződésnek minősülő megállapodás,
  - ajándékot, jutalékot, pénzbeli és természetbeni juttatást, más anyagi előnyt kikötni, vagy elfogadni azért, hogy a beteg számára egy adott gyógyszert, vagy egy meghatározott termelő, vagy forgalmazó által előállított vagy forgalmazott gyógyszert, gyógyászati célú terméket ajánljon megvételre,
  - a betegek számára árengedménnyel kínálni, valamint ajándékkal, ráadásadással, vásárlási utalvánnyal, vagy bármilyen más előny felkínálásával ösztönözni, előmozdítani a közfinanszírozásban részesülő gyógyszerek, vagy más, támogatott, gyógyászati célú termékek értékesítését, forgalmának növelését,
  - a társadalombiztosítási támogatással rendelhető gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök beteg által fizetendő térítési díjának a kiszolgáltató által bármilyen közvetlen vagy közvetett formában (ajándék, minta, vásárlásra jogosító utalvány, kupon, pontgyűjtés alapú kedvezmény útján vagy más hasonló módon) történő csökkentése, átvállalása, elengedése, vagy ahhoz bármilyen előnyök kötése,
  - a társadalombiztosítási támogatással nem rendelhető gyógyszerek esetén bármilyen kedvezmény, ajándék, minta, vásárlásra jogosító utalvány, kupon, pontgyűjtés alapú kedvezmény adása, az árkedvezmény és a gyógyszerészi gondozás kivételével,
  - a betegek számára ajándékkal, ráadásadással, vásárlási utalvánnyal, vagy bármilyen más előny felkínálásával ösztönözni a közfinanszírozásban nem részesülő gyógyszerek forgalmának növelését,
  - hogy a gyógyszerész a gyógyszerek fogyasztását anyagi megfontolásból ösztönözze,
  - egészségügyi cél kivételével közvetlen forgalomnövelési, ajándékozási és egyéb marketing célból a betegekről minden adatgyűjtés és -tárolás, vagy bármilyen módon a betegek vásárlói csoportokba szervezése.
6. Tiltott valamennyi tisztességtelen megállapodás gyógyszerész és orvos, illetve gyógyszerész és más egészségügyi dolgozók, valamint más személyek között. A megállapodás akkor tisztességtelen, ha abból a betegnek, vagy más személynek, illetve gyógyszertárnak erkölcsi, gazdasági vagy szakmai hátránya keletkezik. Az ilyen magánjogi megállapodások,

háttérszerződések, kikötések etikailag súlyosan elítélendők, a kamara részéről jogi védelmet nem élveznek.

IX. GYÓGYSZERÉSZEK EGYMÁS KÖZÖTTI VISZONYA ÉS KAPCSOLATAI MÁS EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓKKAL

1. A gyógyszerész és az egészségügy más szakterületén működők közötti etikus magatartás alapja és munkájuk közös célja a beteg ember gyógyítása. A gyógyszerésznek arra kell törekednie, hogy az egészségügy más területén működő személyekkel a beteg számára is kedvező együttműködést alakítson ki. Az együttműködésnek az egymás iránti tiszteleten és kölcsönös bizalmon kell alapulnia. A gyógyszerész más gyógyszerésztől, orvostól, egészségügyi dolgozótól – személyiségi jogot és üzleti titkot sértő módon – a beteg és más személy előtt nem nyilváníthat véleményt, nem mondhat bírálatot és nem szolgáltatathat ki adatokat.
2. A gyógyszerésznek kerülnie kell minden olyan megnyilvánulást, ráutaló magatartást, amely a beteg bizalmát az orvosban, más gyógyszerészben vagy akár az alkalmazott gyógyszerben megingatná, illetve az orvos és a beteg viszonyának megrontására lenne alkalmas.
3. A gyógyszerész és orvos, illetve a gyógyszerész és más egészségügyi szakember kapcsolata szakmai szabályokat nem sérthet.
4. A gyógyítási folyamatban fontos a gyógyszeres terápiát jól ismerő klinikai gyógyszerész, illetve a gyógyszeres terápia kialakításában, irányításában és felügyeletében részt vevő gyógyszerész közreműködése. Konzílium tagjaként a gyógyszerész tanúsítson határozott, kollegiális és etikus magatartást.
5. A gyógyszerismertetést végző gyógyszerészek tevékenységüket a rájuk vonatkozó speciális szabályozáson túl a jelen Kódexbe foglalt etikai normák betartásával végezhetik.
6. A gyógyszerész hivatalos szakértői tevékenységét pártatlanul és szakszerűen végezze.
7. A gyógyszerészek közötti kapcsolatnak az egymás iránti tiszteleten, lojalitáson és szolidaritáson kell alapulnia. A gyógyszerésznek kötelessége valamennyi munkatársával egyformán és igazságosan bánni, ugyanakkor megkövetelni munkatársaitól az etikus magatartást, a szakmai rendet és fegyelmet.
8. A gyógyszerészek egymás közötti szerződéseinek és megállapodásainak meg kell felelniük a kölcsönös bizalom elvének.
9. A gyógyszerésznek munkatársaival szemben olyan magatartást kell tanúsítania, amellyel biztosítja azok megbecsülését és a tevékenységük iránti bizalmat. Kollégái képzettségét, tevékenységét a beteg és illetéktelen személyek jelenlétében nem bírálhatja. A gyógyszerész ne éljen vissza vezetői funkciójával. Munkatársaitól is kívánja meg a pontos és lelkiismeretes magatartást.
10. Az oktató gyógyszerésznek a gyógyszerészjelöltet, illetve a hallgatót a gyógyszerészi hivatás szeretetére és megbecsülésére kell nevelnie, ismereteit a tőle elvárható legmagasabb szakmai szinten kell a jelölteknek átadnia.

X.
A KÓDEX ALKALMAZÁSÁNAK SZABÁLYAI

1. A Kamara az 1994. évi LI. törvény által létesített és a 2006. évi XCVII. törvény által ezen státuszában megtartott köztestület, saját szervei, elsődlegesen az etikai bizottság útján gondoskodik a Kódex szabályainak betartatásáról. Ennek érvényesítéséhez a gyógyszerésztársadalom aktív közreműködése elengedhetetlen.
2. A Kódex rendelkezéseinek betartása minden kamarai tag gyógyszerész számára kötelező.
3. A Kódex a fentiekben meghatározott tartalommal a Kamara küldöttközgyűlése általi elfogadással és a Gyógyszerészi Hírlapban való közzététellel 2012. január elsején lép hatályba. Rendelkezéseit a hatályba lépést követően kell alkalmazni.

AZ ETIKAI ELJÁRÁS SZABÁLYAI **Általános rendelkezések**

1. A Kamara etikai vétség gyanúja esetén etikai eljárást folytat le, az etikai eljárásra – a Kamarai törvény eltérő rendelkezéseink hiányában – az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Etikai vétség az egészségügyben működő szakmai kamarákról szóló 2006. évi XCVII. törvény (továbbiakban: Kamarai törvény) alkalmazásában:

- a) a Kamarai törvény 2. § c) pontja szerinti etikai kódexben foglalt szabályok vétkes megszegése,
- b) az alapszabályban, illetőleg a szakmai Kamara más belső szabályzatában foglalt, vagy a választott tisztségből eredő kötelezettségnek a vétkes megszegése.

2. Nem minősül és nem minősíthető az 1. b) pontja szerint vétségnek az a cselekmény, amely esetében az 1. a) pont alapján kell az eljárást lefolytatni.

3. A nem gyógyszerészi oklevélhez kötött munkakörben munkaviszonyban, valamint a közalkalmazotti közszolgálati, vagy igazságügyi alkalmazotti jogviszony keretében (továbbiakban együtt: foglalkoztatott) egészségügyi tevékenységet végzővel szemben felmerült, fegyelmi eljárás alapjául is szolgáló etikai vétség alapos gyanúja esetén az azt észlelő kamarai szerv írásban kezdeményezi a munkáltatónál a fegyelmi eljárás lefolytatását.

4. A munkáltató, ha annak külön törvényben meghatározott feltételei fennállnak, a 3. pont szerint kezdeményezett fegyelmi eljárást lefolytatja, ellenkező esetben a kezdeményezést visszautasítja. A munkáltató az álláspontjáról, vagy megtett intézkedéséről a Kamarát köteles 30 (harminc) napon belül, de legkésőbb – ha annak külön törvényi feltételei fennállnak – a fegyelmi eljárás lefolytatására irányadó határidő lejártát követő 5 (öt) napon belül írásban tájékoztatni.

5. A munkáltató – a 3. pontba foglalt rendelkezéstől függetlenül is – a kamarai taggal szembeni fegyelmi eljárás megindításáról és annak eredményéről minden esetben értesíti a területi szervezetnél működő etikai bizottságot.

6. Ha az egészségügyi tevékenység szakmai szabályai, illetőleg a külön törvény szerint meghatározott szakmai-etikai szabályok megszegésének alapos gyanúját a Kamara valamely szerve észleli, a kamarai szerv – amennyiben az etikai eljárás lefolytatására nem rendelkezik hatáskörrel – az eljárásuk megindításának alapjául szolgáló tényekről tájékoztatja a Kamarai törvény szerint illetékes Kamarai területi szervezet etikai bizottságát, illetve további intézkedések megtétele érdekében az egészségügyi államigazgatási szervet – az egészségügyi szolgáltató működési engedélye szerint – illetékes szervezetét.

7. Etikai ügyben első fokon annak a területi szervezetnek az etikai bizottsága (a továbbiakban: bizottság) jár el, amelynél az etikai eljárás megindításakor az eljárás alá vont tag kamarai tagsági viszonya fennáll. Az etikai bizottságok, valamint azok tagjai egyedi ügyekben lefolytatott etikai eljárásaik során sem irányítási, felügyeleti jogkörben, sem az adott szervbe tisztségviselő-választási jogkörrel rendelkező szerv által nem utasíthatók.

Az etikai ügy tárgyalása nyilvános. Az etikai ügyben eljáró bizottság végzésével a nyilvánosságot a tárgyalás bármely szakában kizárhatja, ha az a gyógyszerészi titok, vagy személyiségi jogok

védelmében szükséges. Ezen végzés ellen külön fellebbezésnek helye nincs, az ügy érdemében hozott határozat elleni jogorvoslat során az érintett ügyfél a nyilvánosságot kizáró döntést kifogásolhatja.

8. Az első és másodfokú etikai eljárásban nem vehet részt az, akitől az ügy elfogulatlan megítélése nem várható, a másodfokú etikai eljárásban nem vehet részt az sem, aki az első fokú határozat meghozatalában részt vett.

8.1. Akivel szemben a 8. pontban meghatározott kizárási ok áll fenn, köteles azt bejelenteni. Kizárási okot az eljárás alá vont személy, illetőleg az etikai eljárást kezdeményező is az eljárás bármely szakaszában bejelenthet. A kizárási okot az etikai bizottság elnökének, a területi etikai bizottság elnökével szembeni kizárási okot az országos etikai bizottság elnökének, az országos etikai bizottság elnökével szembeni kizárási okot az országos elnökség elnökének kell bejelenteni, akik határoznak az eljárásból való kizárás tárgyában.

9. Az etikai eljárást etikai vétség alapos gyanúja esetén – ilyennek minősül a közigazgatási bírságot tartalmazó, hatályos államigazgatási határozat is – meg kell indítani, és az annak megindításától számított 45 napon belül le kell folytatni. Az etikai eljárás megindításáról az érintettet – az eljárás megindításával egyidejűleg – írásban tájékoztatni kell. Etikai eljárás alapjául szolgáló bejelentésnek tartalmaznia kell beazonosítható módon a bejelentő, panaszos nevét, lakcímét és a panaszolt személyét, az Etikai kódexben meghatározott tényállás megsértésére vonatkozó tények rövid leírását továbbá arra vonatkozó határozott kérelmet, hogy a panaszos kéri a panaszolt elmarasztalását.

9.1. Nem indítható meg az etikai eljárás, ha a cselekménynek az első fokú etikai bizottság tudomására jutásától 6 (hat) hónap, vagy a cselekmény elkövetése óta 3 év eltelt.

9.2. Ha az etikai vétségnek is minősülő ügyben büntető- vagy szabálysértési eljárás indult, szabálysértési eljárás esetén az eljárás jogerős befejezésétől, büntetőeljárás esetén a büntetőeljárásnak a bíróság jogerős ügyszólatára vonatkozó határozatával vagy véglegessé vált nem ügyszólatára vonatkozó végzésével történő befejezésétől, vagy az ügyészségnek vagy a nyomozó hatóságnak a feltételes ügyészi felfüggesztés vagy közvetítői eljárás céljából történő felfüggesztésről szóló, illetve további jogorvoslattal nem támadható eljárást megszüntető határozata meghozatalától számított 3 hónapon belül az etikai eljárás akkor is megindítható, ha a 9.1. pontban meghatározott határidő eltelt. A 3 hónapos határidőt a területi szervezet etikai bizottságának a határozatról való tudomásszerzésétől kell számítani.

10. A bíróság vagy a szabálysértési hatóság határozatát a Kamara kérelmére, vagy – amennyiben az érintett személy kamarai tagsága a bíróság, eljáró hatóság előtt ismert – hivatalból, a jogerőre emelkedést követő 30 napon belül megküldi az illetékes kamarai szervnek.

Az első fokú etikai eljárás szabályai

11. A 11. pontban leírtak kivételével az elsőfokú, és szükség esetén a másodfokú etikai eljárásban bizonyítási eljárást kell lefolytatni, amelynek tárgyalás tartása során az etikai vétség elkövetésével gyanúsított személy meghallgatását lehetővé kell tenni. Ha az etikai eljárás során bizonyítást nyer, hogy a panaszos az eljárással összefüggésben nyilvánvalóan rosszhiszemű volt, az eljáró etikai szerv őt – ha egyes költségek tekintetében törvény másként nem rendelkezik – a rosszhiszeműsége tekintetével indokolatlanul felmerült eljárási költségek viselésére kötelezi.

11.1 A 16. e) pontban szereplő kizárás büntetés alkalmazásáról a bizottság hivatalból – meghallgatás és tárgyalás tartása nélkül – határoz.

12. A bizottság az etikai vétség alapos gyanúja esetén tárgyalást tart. A tárgyalásra az eljárás alá vont személyt úgy kell tértivevényes levélben, vagy más igazolható módon idézni, az eljárás kezdeményezőjét és más személyt úgy kell értesíteni, hogy azt az idézett, illetve az értesített a meghallgatást megelőzően idézés esetén legalább 8 (nyolc) nappal, értesítés esetén legalább 5 (öt) nappal megkapja. Az idézésben, értesítésben meg kell jelölni, hogy az idézett, értesített személyt milyen ügyben és milyen minőségben kívánja meghallgatni a bizottság. Az eljárás alá vont kamarai tag részvétele az eljárásban a kamarai tagsággal járó kötelezettsége. Az idézett személyt figyelmeztetni kell arra, hogy ha a tárgyaláson személyesen nem vesz részt, vagy meghallgatása előtt engedély nélkül eltávozik és távolmaradását alapos okkal nem menti ki, vagy 8 (nyolc) napon belül távolmaradását megfelelően nem igazolja, továbbá, ha az idézésre, meghallgatásra nem alkalmas állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki, eljárási bírsággal sújtható, továbbá az eljárási cselekmény megismétlése miatti többletköltség megfizetésére kötelezhető. Nem sújtható bírsággal és nem kötelezhető a többletköltség viselésére az idézett személy, ha az idézés nem volt szabályszerű.

13. A tárgyaláson a bizottság szükség esetén bizonyítási eljárást folytat le. Ennek során ha a tényállás tisztázásához, a felelősség megállapításához és a döntés meghozatalához elengedhetetlen az eljárás alá vont személynek a meghallgatása. Ettől csak abban az esetben lehet eltekinteni, ha az etikai bizottság beszerzi az eljárás alá vont gyógyszerész írásbeli nyilatkozatát, védekezését, ami azt is tartalmazza, hogy az ügyben más gyógyszerész nem érintett, s egyben hozzájárul, hogy személyes meghallgatásától a bizottság eltekintsen. A tényállás feltárása során tisztázni kell, hogy történt-e etikai vétség, azt valóban az a gyógyszerész követte-e el, aki ellen az etikai eljárást megindították és szükséges-e más gyógyszerészek etikai vétkességének tisztázása érdekében vizsgálat kezdeményezése. A bizonyítási eljárásban a bizottság meghallgathatja az eljárás kezdeményezőjét, valamint tanúkat, szakértőket, vagy más illetékes személyeket, megsejmelhet szemletárgyat, vagy megtekinthet helyszínt.

14. Az eljárás alá vont személy észrevételt tehet a tárgyaláson elhangzottakra, kérdést intézhet a meghallgatott személyhez, és indítványozhatja más személy meghallgatását vagy más bizonyíték beszerzését.

15. A bizottság az eljárást végzéssel megszünteti, ha

- a) a 9.1. pont alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban az eljárás megindítását követően jutott a bizottság tudomására,
- b) a bejelentő az érdemi határozat jogerőre emelkedése előtt kérelmét visszavonta, kivéve, ha az eljárás hivatalból is megindítható, és a bizottság az eljárást hivatalból folytatja, vagy ha az eljárásban több bejelentő vesz részt, és nem mindegyikük vonta vissza bejelentését,
- c) az eljárás alá vont személy halála következtében okafogyottá vált,
- d) az eljárást hivatalból indították vagy folytatták, és az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn; ez a feltétel nem alkalmazható, ha ezt a körülményt közigazgatási bírságot tartalmazó államigazgatási határozat kiadása után számolták fel,
- e) jogszabályváltozás miatt az ügy elbírálása a továbbiakban már nem a bizottság hatáskörébe tartozik,

- f)* megállapítható, s ennek indokolását a végzésbe belefoglalja, hogy a panaszolt cselekmény nem a gyógyszerészi etika megsértésének minősül.

16. Az 1. pont szerinti etikai vétség esetében a kiszabható etikai büntetések:

- a)* a figyelmeztetés,
- b)* a megrovás,
- c)* a mindenkor legkisebb kötelező munkabér havi összegének tízszereséig terjedő pénzbírság,
- d)* a tagsági viszony 1–6 hónapig terjedő felfüggesztése,
- e)* a Kamarai törvény 18. § (2) bekezdésében meghatározott esetekben a kizárás,
- f)* kirívóan súlyos etikai vétség esetén kizárás.

17. A 16. *a)*, *b)*, *d)*, *e)* pontokban szereplő etikai büntetések a *c)* pont szerinti etikai büntetéssel együttesen is alkalmazhatók.

18. A bizottság érdemi határozatot a jelen lévő tagjainak szótöbbségével hoz:

- a)* az etikai felelősség tárgyában,
- b)* a 16. *a)*-*c)* pontokban szereplő etikai büntetések alkalmazása tekintetében,
- c)* bármely jogerős marasztaló határozatnak az alapszabályban meghatározott módon való közzétételéről.

18.1. A 16. *d)* pont szerinti etikai büntetés alkalmazásához a bizottság tagjainak kétharmados szótöbbsége szükséges. A 16. *f)* pontja szerinti etikai büntetés alkalmazásához a bizottság jelen lévő tagjainak egyhangú döntésével meghozott egyetértő szavazata szükséges.

18.2. Az etikai felelősség megállapítása esetén a bizottság határozatában kötelezheti az elmarasztalt személyt az eljárás költségeinek részben vagy egészben történő megfizetésére.

18.3. A 16. pontban megjelölt etikai büntetés jogerős kiszabásáról értesíteni kell az érintett személy egészségügyi tevékenysége szerinti működési nyilvántartást vezető szervet.

19. A bizottság az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás során eldöntendő egyéb kérdésekben pedig végzést bocsát ki. A határozatnak tartalmaznia kell:

- a)* az eljáró bizottság megnevezését, az ügy számát,
- b)* az eljárást kezdeményező személy (szervezet), valamint az eljárás alá vont személy nevét és lakóhelyét (székhelyét), vagy tartózkodási helyét,
- c)* az ügy tárgyának megjelölését,
- d)* a rendelkező részben
  - da)* az etikai bizottság döntését, továbbá a fellebbezés (keresetindítás), illetve a fellebbezés benyújtásának lehetőségéről való tájékoztatást,
  - db)* ha közreműködött, a szakhatóság megnevezését és állásfoglalását,
  - dc)* az eljárási költségek viseléséről szóló döntést,
  - dd)* a kötelezettség teljesítésének határnapját vagy határidejét és az önkéntes teljesítés elmaradásának jogkövetkezményeit,
  - de)* a határozatban megállapított fizetési kötelezettségről szóló tájékoztatást,
- e)* az indokolásban
  - ea)* a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat,

- eb) az eljárás alá vont személy által felajánlott, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait,
- ec) a mérlegelési, méltányossági jogkörben hozott határozat esetén a mérlegelésben, a méltányossági jogkör gyakorlásában szerepet játszó szempontokat és tényeket,
- ed) a szakhatósági állásfoglalás indokolását,
- ee) azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a bizottság a határozatot hozta,
- ef) a bizottság hatáskörét és illetékességét megállapító jogszabályra történő utalást
- eg) az ügyintézési határidő túllépése esetén az ügyintézési határidő leteltének napját, valamint az arról szóló tájékoztatást, hogy az ügyintézési határidőt mely, az ügyfélnek vagy az eljárás egyéb résztvevőjének felróható okból nem tartotta be.

- f) a döntéshozatal helyét és idejét, a döntés kiadmányozójának a nevét, hivatali beosztását,
- g) a döntés kiadmányozójának aláírását és a bizottság bélyegzőlenyomatát.

19.1. A végzésnek tartalmaznia kell a 19. a), b), c), da), dc), f) és g) pontokban meghatározott tartalmi elemeket, valamint a döntés részletes indokolását, ezen belül a 19. pont ee) és ef) pontjában meghatározott tartalmi elemeket.

19.2. A kizárólag valamely eljárási cselekmény időpontját meghatározó végzésből mellőzhető az indokolás.

19.3. A döntés megszövegezésénél figyelembe kell venni a védett adatra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket. Ennek megfelelően az indokolás a védett adat tartalmának ismertetése nélkül utalást tartalmaz arra, hogy a bizottság a döntése meghozatalánál figyelembe vett védett adatokat.

19.4. A döntést külön dokumentumban, határozat vagy végzés formájában, kell megszövegezni, illetve – hivatalból indítandó eljárás esetén, ha fennállnak a 15. f) pontban leírt feltételek – jegyzőkönyvbe kell foglalni, vagy az ügyírátra kell feljegyezni.

19.5. A jegyzőkönyvbe foglalt vagy az ügyírátra feljegyzett döntésben nem kell feltüntetni a 19. a) és f) pontjában foglalt adatokat, ha azok az íratból kitűnnek.

20. A bizottság az etikai felelősség tárgyában hozott írásbeli, indokolt határozatát vagy végzését megküldi az eljárás alá vont személynek, valamint az etikai eljárás megindítását kezdeményezőnek, ha az eljárás nem hivatalból indult.

21. A bizottság az etikai felelősség tárgyában hozott írásbeli, indokolt határozatának (végzésének), valamint az eljárás időbeliségét tartalmazó kitöltött formanyomtatvány (2. számú melléklet) egy-egy példányát a 20. pontban leírtakkal egyidőben megküldi az etikai kollégium elnökének.

A másodfokú etikai eljárás szabályai

21. Az 1. pont szerinti etikai vétség esetében az első fokú határozattal szemben az érintett, valamint az etikai eljárás megindítását kezdeményező a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezhet az országos etikai bizottsághoz, mint másodfokon eljáró szervhez.

21.1. A fellebbezést annál az etikai bizottságnál kell előterjeszteni, amely a megtámadott döntést hozta. Elkésettség címén a fellebbezés nem utasítható el, ha a fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőben a fellebbezést az elbírálására jogosult országos etikai bizottságnál terjeszti elő. A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

A fellebbezést az ügy összes iratával a fellebbezési határidő leteltétől számított (8) nyolc napon belül fel kell terjeszteni az országos etikai bizottsághoz, kivéve, ha az első fokú etikai bizottság a megtámadott döntést a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően kijavítja, kiegészíti, módosítja, visszavonja, vagy a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Ha a panaszos, illetve panaszolt, illetve egyéb érintett a fellebbezési határidő elmulasztása miatt igazolási kérelmet nyújtott be, az ennek helyt adó döntés jogerőssé válását követő nyolc napon belül kell felterjeszteni a fellebbezést az ügy összes iratával együtt az országos etikai bizottsághoz. A felterjesztés során az első fokú etikai bizottság a fellebbezésről kialakított álláspontjáról is nyilatkozik.

Ha az érintett rövid szöveges üzenet fogadására szolgáló elérhetőségének, telefonszámának vagy elektronikus levélcímének megadásával előzetesen kérte, az első fokú etikai bizottság a fellebbezés és az iratok felterjesztését követően értesíti a nem fellebbező ügyfelet arról, hogy a döntés fellebbezés benyújtása folytán nem vált jogerőssé.

Ha a fellebbezést a fellebbezés elbírálására jogosult országos etikai bizottságnál nyújtják be, az országos etikai bizottság a fellebbezést megküldi az első fokú döntést hozó etikai bizottság részére, amely a fentiek szerint jár el azzal, hogy a fellebbezés megérkezésétől számított nyolc napon belül kell felterjeszteni a fellebbezést az ügy összes iratával az országos etikai bizottsághoz.

21.2. Etikai vétség esetében a másodfokú etikai bizottság a fellebbezés tárgyában írásbeli, indokolt határozatot hoz, és azt megküldi az eljárás alá vont személynek, az etikai eljárást kezdeményezőnek, valamint az első fokon eljáró etikai bizottságnak. E határozatot a 9. pontban meghatározott határidőn belül kell meghozni.

21.3. Az elkésett fellebbezést, amennyiben az ügyfél igazolási kérelmet nem terjesztett elő, a fellebbezésre nem jogosulttól származó fellebbezést az első fokú döntést hozó etikai bizottság érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasítja.

21.4 A határozat egésze ellen irányuló fellebbezés alapján a fellebbezés elbírálására jogosult bizottság a sérelmezett döntést, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja; ennek során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz.

22. A másodfokon eljáró bizottság az első fokon eljárt bizottság döntését helybenhagyja, megváltoztatja, vagy megsemmisíti. Ha a másodfokú döntés meghozatalához nincs elég adat, vagy a tényállás további tisztázása szükséges, a fellebbezés elbírálására jogosult bizottság a kiegészítő bizonyítási eljárás lefolytatását maga végzi el, tisztázza a tényállást és meghozza a döntést.

22.1. Ha a másodfokon eljáró szerv megállapítja, hogy etikai vétség nem valósult meg, vagy azt nem az eljárás alá vont személy követte el, az első fokú döntést megsemmisíti.

23. A fellebbezési eljárás során hozott döntést a fellebbezővel és azokkal, akikkel az első fokú döntést közölték, a másodfokon eljárt bizottság közli. A határozat ellen irányuló fellebbezést határozattal, a végzés ellen irányuló fellebbezést végzéssel kell elbírálni.

24. A másodfokon eljáró bizottság a fellebbezés elbírálása érdekében megküldött iratokat a döntés meghozatalát követően három napon belül visszaküldi a döntéssel együtt az első fokon eljáró bizottsághoz, amely haladéktalanul intézkedik a döntés kézbesítése iránt.

25. Egyebekben a másodfokú eljárásban az első fokú eljárásra megállapított szabályokat kell megfelelően alkalmazni, valamint egyebekben a kamarai etikai bizottság (ideértve mind az első, mind a másodfokú) határozathozatalára az általános közigazgatási rendtartásra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

26. A másodfokú határozat ellen a kézbesítéstől számított 30 napon belül a közigazgatási perekre irányadó szabályok szerint kereset terjeszhető elő.

Záró rendelkezések

Az országos etikai bizottság ügydöntő etikai határozatai anonimizált módon hivatalosan közzétételre kerülnek a Kamara honlapján. A területi etikai bizottságok ügydöntő etikai határozatai anonimizált módon hivatalosan közzétételre kerülnek a Kamara honlapján az illetékes területi szervezet menüpontjában. A közzétételért felelős a Kamara hivatala és az illetékes területi szervezet titkársága.

A Magyar Gyógyszerészi Kamara Etikai Kódexének 2. számú melléklete

Az Etikai Bizottságok eljárásainak dokumentálása és a dokumentum felterjesztése az Etikai Kollégiumhoz

A Kamara országos, valamint a területi szervezetek etikai bizottságai eljárásaikat a mellékletben szereplő elektronikus formanyomtatványon dokumentálják. A melléklet egy elektronikus példányát anonimizálják [törölnek minden olyan adatot, utalást, aminek alapján az eljárás alá vont, személy vagy a szóban forgó gyógyszertár azonosítható lenne, azonban – ha tisztifőgyógyszerészi határozattal kapcsolatos – annak azonosító adatait (iktatási szám, keltezés) meghagyják], majd a mellékletben szereplő módon, e-mailben felterjesztik az etikai kollégium elnökéhez, hogy a Kamara Elnöksége az etikai eljárásokat folyamatosan figyelemmel kísérhesse és javaslatokat tegyen, ha módosítások szükségesek akár az eljárásrendben, akár az Etikai Kódexben, továbbá az etikai eljárások minőségbiztosítása érdekében.

Etikai eljárás

(Elektronikusan töltendő ki; * = a nem kívánt szövegrész törlendő!)

1. Az etikai bizottság megnevezése:
  2. Az etikai eljárás kezdeményezése, oka:
    - a) * közigazgatási szankciót tartalmazó határozat, ennek OGYÉI iktatási száma:
    - b) * bejelentés, panasz,
    - c) * saját kezdeményezés (ez utóbbi esetekben az eljárás ügyszáma)
  3. Mikor kezdeményezték az etikai eljárást (az OGYÉI határozat, a panasz stb. kézhez vétele az Etikai Bizottság által, év, hó, nap):
  4. Döntés az etikai eljárásról
    - a) * Etikai eljárás lefolytatásáról döntöttem év, hó, nap:
    - b) * Úgy döntöttem, hogy nincs szükség etikai eljárásra, az alábbi indokok alapján (év, hó, nap):
- A) A közigazgatási határozat (akkor töltendő ki, ha az eljárás elindításának oka közigazgatási szankciót tartalmazó határozat!)
- * jogerőre emelkedett év hó nap, erről az értesítést kézhez vettem év, hó, nap
  - * jogorvoslati eljárás miatt nem jogerős, ezért az etikai eljárást felfüggesztettem év, hó, nap
  - * a jogorvoslati eljárás lezárult,
    - a határozat jogerős, erről az értesítést kézhez vettem, év, hó, nap
    - a határozatot megsemmisítették
    - a határozatot visszavonták év, hó, nap
  - * az etikai eljárás tovább folytatásáról döntöttem, év, hó, nap
  - * az etikai eljárást az alábbi indokolással megszüntettem, s a 10. pont szerint járok el, év, hó, nap
  - * a visszavonás/megsemmisítés ellenére az etikai eljárás lefolytatása mellett döntöttem, év, hó, nap

B) Végzés

Az eljárást végzéssel megszüntettem, a végzést a 10. pont szerint továbbítom.

5. Az etikai eljárásban

- * a meghallgatást a következő időpontra tűztem ki: év, hó, nap
- * A késedelmet az alábbiakban indokolom (csak akkor töltendő ki, ha túllépik a Ket.-ben megszabott határidőt):

6. Az idézések

- Az idézéseket/értesítéseket az eljárás alá volt személy(ek*)nek tértivevénnyel kiküldtem: (év, hó, nap),
- az értesítést a tanú(k)nak* tértivevénnyel kiküldtem: (év, hó, nap)

7. A meghallgatás és az etikai bizottság ülése

- * a megjelölt napon valóban lezajlott
- * elmaradt, a következő indokok miatt:
- * év, hó, napra halasztódott, a következő indokok miatt:
- * megismétlésre került év, hó, napon az alábbi indokok miatt:

8. Az Etikai Bizottság határozatát tértivevénnyel elküldtem az eljárás alá vont személy(ek)nek év, hó, nap

9. Határozatom ellen

- * határidőn belül – jogorvoslati kérelemmel nem éltek, így az jogerős.
- * fellebbezés/bírósági felülvizsgálati kérelem érkezett, így az nem jogerős.

10. Felterjesztés az Etikai Kollégiumhoz

(Ennek teljesítéséhez – ha az nem a 4. vagy a 4b. pontban említett eljárás megszüntetéséről szól – meg kell várni a jogorvoslati határidő leteltét)

- E dokumentum egy példányát,
- valamint az etikai eljárás során felvett, a meghallgatásokat és az etikai döntést tartalmazó jegyzőkönyv egy példányát (opcionális)* (ez a mondat törlendő, ha eljárás lefolytatására a 4. vagy 4A. pontban említettek szerint nem került sor, vagy maga a határozat részletesen tartalmazza az elhangzottakat)
- egyéb, általam szükségesnek ítélt dokumentumot, azaz:*

elektronikusan, az etikai Kollégium elnökének címezve, de a Kamara hivatalának címére megküldtem: év, hó, nap.

A területi etikai bizottság elnöke

(az elektronikus példányon csak a név kell, aláírás nem szerepel, célszerű viszont egy kiprintelt példányt aláírva archiválni)”

Útmutató a területi etikai bizottságok elnökei részére első fokú etikai eljárás lefolytatásához

1. A területi szervezet tudomást szerzett az etikai eljárás lefolytatásának kezdeményezéséről (év, hó, nap):

Magyarázat: A panaszos levél vagy a közigazgatási szankciót tartalmazó OGYÉI-határozat kézhezvételének napja (ez a „nulladik” nap, azt ezt követő munkanap az első). Egyben az eljárás „ügyszámot” kap (pl. 4/2020: ez a negyedik etikai ügy a bizottság előtt 2020-ban).

2. A területi szervezet etikai bizottságának elnöke (a továbbiakban: elnök) ezt feljegyzi az eljárást dokumentáló formanyomtatványra, egyéb azonosító adatokkal együtt (2. számú melléklet).

Magyarázat: Az elnök természetesen a dokumentálással, ügyintézésel mást is megbízhat. Ennek előre bocsátásával a jelen Útmutató a továbbiakban a feladatokat az elnökre nevesíti. Célszerű a formanyomtatványon minden adatot azonnal rögzíteni, annak utólagos kitöltése nagy munka és magában rejt a tévedés lehetőségét. Ha elektronikusan vezetjük (javasolt), akkor a tőpéldányból készítünk egy elektronikus másolatot, az eljárásra utaló fájl-névvel. Ha papír alapon dolgozunk, célszerű az eljárásnak külön dossziét nyitni, a formanyomtatvány egy példányát kinyomtatni és az adatokat (most: a formanyomtatvány 1. – 3. pontja) arra rávezetni.

3. Ha az eljárást panaszos kezdeményezte, az elnök gondoskodik róla, hogy a bejelentőt írásban értesítsék a panasz kézhezvételétől és arról, hogy az eljárásról további értesítést kap majd.

Magyarázat: Értelemszerűen ez nem vonatkozik a közigazgatási szankciót kirovó hatóságra, ha az eljárás ezért, hivatalból indul.

4. Az elnök dönt az etikai eljárás megindításáról vagy annak megtagadásáról. Figyel arra, hogy az eljárás lefolytatására és befejezésére összesen 45 nap áll rendelkezésére!

Magyarázat:

A 45 nap alatt naptári napok értendők. Azonban, ha a 45. nap munkaszüneti napra esik, a határidő a következő munkanap 24 órakor jár le.

Eljárás lefolytatását megtagadni tipikusan illetékesség hiányában lehet. Ha az „Általános rendelkezések” 3. pontjában részletezett eset áll fenn (a panaszolt – nem gyógyszerértárban dolgozó – gyógyszerésznek munkáltatója van), az ott leírtak szerint kell eljárni. Egyébként az eljárást meg kell indítani.

5. Az előző döntést és annak keltét az elnök feljegyzi a formanyomtatvány 4. (valamint, ha közigazgatási határozat kiadását követi az eljárás, 4A) pontjába.

6. Az elnök – a területi etikai bizottság (a továbbiakban bizottság) tagjaival (többségükkel) konzultálva – dönt, hogy az eljárás lefolytatásának, vagy az eljárás végzéssel való megszüntetésének van helye. (Még mindig a 45 napon belül vagyunk!)

Magyarázat:

Ez a döntés nagy körültekintést igényel! Megszüntetni egy eljárást – érdemi vizsgálat nélkül csak az 1. számú melléklet 15. pontjában leírtak valamelyike szerint lehet! Az f) pont

(„megállapítható... hogy a panaszolt cselekmény nem a gyógyszerészi etika megsértésének minősül”) alkalmazásával csínján kell bánni! OGYÉI-határozat alapján hivatalból indított eljárásra ez eleve nem vonatoztatható, ugyanis a Kódex III. fejezet 15. pont szerint „A gyógyszerész-szakmai szabályok és a gyógyszerészettel összefüggő jogszabályi előírások vétkes megszegése egyben etikai vétség is. A szabályszegés vétkes mivoltát az illetékes etikai bizottság állapítja meg az általa lefolytatott eljárás során.” Ez szinte lehetetlen meghallgatás nélkül (pl. az OGYÉI-határozat vagy a gyógyszerésztől írásban kért – elfogulatlanak nehezen ítéhető – „jelentés” alapján)! A Kódex egészét vizsgálva kitűnik, hogy ez a pont csak olyan esetekben alkalmazható, amikor gyógyszerészt olyasmiről panaszolnak be, aminek nincs köze gyógyszerészi tevékenységéhez.

Ha a döntés mégis végzéssel történő lezárás, akkor az elnök összehívja a bizottságot, ezt pro forma is megállapítják, a végzést elkészítik.

Az elnök gondoskodik a Formanyomtatvány 4b pontjának kitöltéséről és 10. pont szerinti továbbításáról.

Ha le kell folytatni az eljárást, rendkívül ritka esetben, ha az 1. számú melléklet 16. e) pont szerinti kizárásnak van helye, akkor a bizottság tárgyalás és meghallgatás nélkül dönt erről, az érintettet értesíti, s az értelemszerűen módosítva kitöltött formanyomtatványt annak 10. pontja szerint továbbítja. Minden más esetben az elnök gondoskodik arról, hogy az eljárás alá vont gyógyszerész értesítést kapjon az eljárás megindításáról.

Itt kellő körültekintéssel kell eljárni, mert nem biztos, hogy az eljárást kezdeményező bejelentésből vagy államigazgatási határozatból egyértelműen kiderül, hogy mely gyógyszerész(ek) lehet(nek) érintett(ek) az eljárásban. (Nagyon durva megközelítés és nagyon nagy hiba, ha a bizottság kizárólag a személyi jogos felelősségét vizsgálja, „mert úgylis ő felel mindenért”! Panaszos általában nem tudja azonosítani a gyógyszerészt, államigazgatási határozat pedig nem foglalkozik a személyes felelősség megállapításával, mert „a vállalkozást bünteti”).

Megoldás lehet pl., ha az elnök a személyi jogost értesíti az adott ügyben (panasz vagy államigazgatási határozat) az eljárás megindításáról, s egyben – adott határidővel – kéri részleteket is tartalmazó álláspontjának kifejtésére. (Ez utóbbi személyes megbeszélésen és telefonon is lehetséges, de az írásos értesítés ez esetekben sem mellőzhető.)

Az elnök – konzultálva a bizottság tagjaival (de figyelemmel a 45 napos határidőre) kitűzi a tárgyalás napját. Erre tértivevényes levélben idézik az(oka)t a gyógyszerész(eke)t, aki(ke)t célszerűnek látnak az eljárás alá vonni, valamint értesítik azokat, akiknek tanúvallomása szükségesnek tűnik. (Ilyen lehet hivatalból indult eljárás esetén beosztott gyógyszerész, más – a gyógyszerértékben dolgozó – személy, panasz esetén a panasztevő minden esetben!)

Az idézés, értesítés kiküldésekor ügyelnek arra, hogy az érintettek az idézést a tárgyalás előtt legalább nyolc, az értesítést öt nappal előbb megkapják.

A bizottság a tárgyalást – beleértve a személyes meghallgatásokat – az 1. számú melléklet 13. – 19. pontja szerint megtartja, s a 18. pont szerint határozatot hoz.

Az elnök – szükség szerint jogász bevonásával – gondoskodik a határozat elkészítéséről és annak kiküldéséről az 1. számú melléklet 20. pontja szerinti személyeknek (figyelembe véve a 45 napos határidőt)...

...valamint egy-egy példányt az Irattárba helyeznek és az Etikai kollégium elnökének megküldenek (utóbbinak a 2. számú melléklet szerinti kitöltött formanyomtatványt is).

Az elnök gondoskodik arról, hogy a határozat anonimizált formában felkerüljön a területi szervezet honlapjára (a Kódex „Záró rendelkezések” szerint).

***